



「 БАРУУНБАЯН-УЛААН СУМЫН
МОНГОЛ АРДЫН НАМ-д

**ӨВӨРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

62173 Арвайхээр, Өвөрхангай аймаг,
Утас/Факс: (976) 7032 3253,
E-mail: uvurkhangai@audit.gov.mn

2020.09.28 № 318
танай _____-ны № _____-т

「 Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн
дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3, Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.1, 37.3, 37.5 дахь хэсгийг тус тус үндэслэн сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2020 оны ээлжит сонгуульд оролцох тус сумын Монгол Ардын намаас ирүүлсэн сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийг хянаж, дүгнэлт гаргалаа.

Үүрэг хариуцлагын талаарх мэдээлэл

Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн 2020 оны ээлжит сонгуульд оролцох сумын Монгол Ардын нам нь Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хууль, Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль, Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хууль болон “Алсын хараа-2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлоготой нийцүүлэн сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрөө боловсруулж, санхүүгийн тодорхой эх үүсвэр шаардсан зорилт, арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах зардлын дүнгийн хамт аймаг дахь Төрийн аудитын байгууллагад ирүүлж, Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хууль 37 дугаар зүйлийн 37.5-д заасны дагуу дүгнэлт гаргуулах үүрэг хүлээнэ.

Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн дүгнэлтийн үндэслэл

Аймаг дахь Төрийн аудитын газар нь Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2020 оны ээлжит сонгуульд оролцох сумын Монгол Ардын намын сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийг хянан үзэхдээ “Төрийн аудит MNS 6817 - 1 : 2020” Тулгуур зарчим, “Төрийн аудит MNS 6817 - 6 : 2020” Нийцлийн аудитын зарчим, “Төрийн аудит MNS 6817 - 8 : 2020”, Өвөрхангай аймгийн нэгдсэн төсвийн 2020 оны төсвийн хүрээний мэдэгдэл, “Өвөрхангай аймгийн эдийн засгийг 2014-2024 онд хөгжүүлэх бодлогын баримт бичиг”, Нийцлийн аудитын стандартыг удирдлага болгон Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хууль, Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль, Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хууль болон “Алсын хараа-2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, 2021-2022 оны төсвийн төсөөллийн тухай хууль, холбогдох байгууллагаас авсан тайлан, судалгаа, мэдээллийг тус тус шалгуур болгон авч үзсэн.

015030028

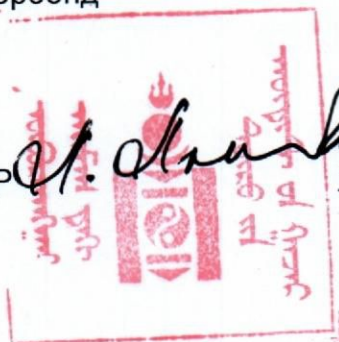
Дүгнэлт

Сумын Монгол Ардын намын “Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2020 оны ээлжит сонгууль”-д оролцохоор ирүүлсэн сонгуулийн мөрийн хөтөлбөр, түүнд орсон зорилт арга хэмжээ нь Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.3 дахь хэсэг, Алсын хараа-2050 Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогын заалт, Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль, Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хуульд заасан тусгай шаардлагад тус тус нийцсэн байна.

Сумын Монгол Ардын намын мөрийн хөтөлбөр / хуудас/-ийг хавсаргав.

Хувийг: Сумын сонгуулийн хороонд

ДАРГА БӨГӨӨД
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР



Л.ЛАМААЧИН

Баруунбаян-Улаан сумын Монгол Ардын Намын Хорооны
тэргүүлэгчдийн 2020 оны 06-р сарын 19-ны өдрийн хуралдааны
02-р тогтоолын хавсралт



**ӨВӨРХАНГАЙ АЙМГИЙН БАРУУНБАЯН-УЛААН СУМЫН ИТХ-ЫН 2020 ОНЫ СОНГУУЛЬД МОНГОЛ АРДЫН НАМААС
ОРОЛЦОХ МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨР
НЭГ. ЭДИЙН ЗАСГИЙН ӨСӨЛТ-АЖИЛ, ОРЛОГОТОЙ ИРГЭН**

1.1 Үйлдвэрлэл-хөгжлийн гарц

1.1.1. Мал аж ахуйн түүхий эдэд түшиглэсэн арьс, шир, ноос, ноолуурыг уламжлалт технологи болон бага оврын тоног төхөөрөмж ашиглан боловсруулж бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх жижиг цех байгуулах

1.1.2. Махны чиглэлийн үүлдрийн мал өсгөх бодлогыг дэмжиж, мал нядалгааны цэг байгуулж, малын дотор дайвар бүтээгдэхүүнийг боловсруулж борлуулах жижиг үйлдвэр байгуулж малчдын мах борлуулах орлогыг нэмэгдүүлнэ.

1.1.3. Тариалалтын хэмжээг нэмэгдүүлж үр тариа, жимс жимсгэнэ, малын тэжээл тариалах, хүлэмжийн аж ахуй бий болгох зэргээр эдийн засгийн эргэлтэнд оруулах

1.1.4. Аялал жуулчлалыг сумын тэргүүлэх салбарын нэг болгон Мааньт, Хүрэн хад болон байгалийн түүх соёлын дурсгалт газруудыг түшиглэн жуулчдын тоог өсгөж, жуулчдаас орох орлогыг нэмэгдүүлнэ.

1.1.5. Талх, нарийн боовны цехийн тоог нэмэн үйл ажиллагааг өргөжүүлэх, дэмжлэг үзүүлэх

1.2. Орон нутгийн хөгжил сумаас эхэлнэ

1.2.1. Сумын төвүүдийг хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөний дагуу хот байгуулалтын инженерийн шугам сүлжээ, авто болон явган хүний зам, замын гэрэлтүүлэг, ногоон байгууламж, гэр хорооллуудын гудамж талбайн хэсэгчилсэн төлөвлөлтүүдийг сумын онцлогт тохируулан боловсруулж үе шаттай хэрэгжүүлнэ.

1.2.2. Сум бүр аялал жуулчлалыг хөгжлийн нэг гарц гэж үзэж, аялал жуулчлалын чиглэлийг гарган, жуулчны бааз байгуулах, жуулчдын үдлэх хоноглох мотелуудыг барьж байгуулах.

1.3. Хот байгуулалт, дэд бүтэц

1.3.1. Сумын төвийг хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөний дагуу хот байгуулалтын орчин үеийн эко хотхоны үзэл баримтлалаар хөгжүүлэх бодлого баримтлана.

1.3.2. Шинээр байгуулах гэр хорооллын дэд бүтцийг шийдвэрлэх төсөл хэрэгжүүлж эхлэх

1.3.3. Түүх соёлын дурсгалт газруудын бүс нутагт гадаад дотоодын жуулчдад үйлчилгээ үзүүлэх дэд бүтцийг сайжруулах аж ахуйн нэгж, хувийн бизнесийг дэмжин ажиллана

1.3.4. Үйлчилгээний стандартын шаардлага хангасан үсчин гоо сайхны салон байгуулж ажиллуулах

1.3.5. Үйлчилгээний стандартын шаардлага хангасан худалдааны төвтэй болох

1.4. Хүнс Хөдөө аж ахуй, Хөдөлмөр эрхлэлт

1.4.1. Мал, амьтны гаралтай халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, эрүүлжүүлэх, мал эмнэлгийн үйлчилгээний чанарыг сайжруулах замаар мал, амьтны гоц халдварт өвчингүй тайван бүс байх.

1.4.2. Сумын нийт мал сүргийн бүтцийг боловсронгуй болгож, тэмээн сүргийн тоо толгойг нэмэгдүүлэх, чанартай малтай малчдыг урамшуулах тогтолцоог бий болгох, залуу малчдыг бэлтгэх,

1.4.3. Бэлчээрийг бордох, олон наст ургамал тариалах, хашиж хамгаалах зэргээр бэлчээрийн ашиглалтын менежментийг сайжруулах, бэлчээрийн усан хангамжийг нэмэгдүүлж, инженерийн хийцтэй худаг шинээр барих, засварлах хөрөнгийн хэмжээг нэмэгдүүлнэ.

1.4.4. Цөөн малтай, мал маллах сонирхолтой малчин бус өрх болон залуучуудыг төсөл хөтөлбөрт хамруулах.

1.4.5. Нөхөрлөл хоршоо, аж ахуйн нэгжийн үйл ажиллагааг дэмжих бодлого боловсруулан хэрэгжүүлэх.

1.4.6. Ажлын байр нэмэгдүүлэх цогц арга хэмжээг үе шаттайгаар хэрэгжүүлэх

ХОЁР. НИЙГМИЙН БОДЛОГО-ХҮНИЙ ХӨГЖИЛ



Handwritten signature and date 24

2.1. Эрүүл иргэн-Нийгмийн үнэт баялаг

2.1.1. Нийгмийн эрүүл мэндийн тусламж үйлчигээг эрүүл мэндийн байгууллагуудын тэргүүлэх чиглэл болгон хөгжүүлж, иргэдийг жил бүр урьдчилан сэргийлэх үзлэг, шинжилгээнд хамруулж эрүүл мэндийн боловсрол олгох үйл ажиллагааг эрчимжүүлнэ.

2.1.2. Сумын Эрүүл Мэндийн Төвийг шаардлагатай эмчилгээ, оношлогооны тоног төхөөрөмжөөр бүрэн хангаж, эмч нарын ур чадварыг дээшлүүлж, эмчилгээ үйлчилгээний чанарыг сайжруулах

2.1.3. Иргэдийн эрүүл мэндийн боловсролыг дээшлүүлж, архины хэрэглээг багасгах, хорт зуршлыг арилгах чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулж байгаа хувийн хэвшил төрийн бус байгууллагыг үйл ажиллагааг дэмжиж олон нийтэд чиглэсэн сургалт, танин мэдэхүйн үйл ажиллагааг нэмэгдүүлэх

2.1.4. Өрхийн Эрүүл Мэндийн Төвийн үйл ажиллагааг сайжруулж, өдрийн болон гэрийн эмчилгээ, асаргаа сувилгаа, сэргээн засах, хөнгөвчлөх үйлчилгээний чиглэлээр өргөжүүлнэ.

2.2. Боловсрол төлөвшил-хүний үнэт зүйл

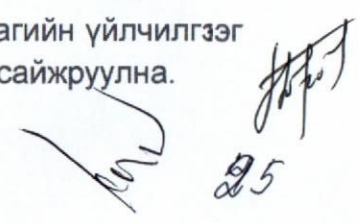
2.2.1. Сургуулийн өмнөх насны хүүхдийг цэцэрлэгт хамрагдах боломжийг нэмэгдүүлэх зорилгоор хөдөөгийн, хувийн хэвшлийн цэцэрлэг, хүүхэд харах үйлчилгээг дэмжиж, цэцэрлэгийн насны хүүхдийн хамран сургалтыг 90 хувьд хүргэнэ.

2.2.2. ЕБС-д спорт заал шинээр барих, хүүхэд сурч хөгжих таатай орчин бүрдүүлнэ

2.2.3. Ерөнхий боловсролын сургуулиудыг байгалийн ухааны, сэтгэн бодох техникийн сэтгэлгээг хөгжүүлэх инженер технологи, мэдээллийн технологийн кабинетаар ханган, урлаг, спортын олон төрлийн секци дугуйлан хичээллүүлж хүүхэд, залуучуудын авьяас чадварыг нээн хөгжүүлэх.

2.2.4. Багш боловсон хүчний мэргэжил, боловсрол, ур чадварыг дэмжсэн “Бүтээлч багш” хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж, гадаад дотоодын мэргэжил дээшлүүлэх сургалтанд хамруулж, тэдний орон сууцны хангамж, цалин хөлсийг нэмэгдүүлэх бодлого гарган хэрэгжүүлнэ.

2.2.5. Соёлын төвийн материаллаг бааз, хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлж, хөдөөгийн иргэдэд үзүүлэх соёл урлагийн үйлчилгээг зайны болон нүүдлийн хэлбэрт оруулан, хөгжим, бүжгийн мэргэжлийн багшаар бүрэн хангаж соёлын үйлчилгээг сайжруулна.



Handwritten signature and date '25' in the bottom right corner.

2.2.6. Нийтийн биеийн тамир, спортыг бүх нийтийн хөдөлгөөн болгон өргөжүүлж, биеийн тамир спортыг хөгжүүлэх, бие бялдрыг чийрэгжүүлэх санал санаачлагыг дэмжинэ

2.2.7. Орон нутаг судлах музейн үйл ажиллагааг өргөжүүлэн орон нутгийн соёлын өв сурталчилах төв болгох.

Гурав. Иргэдийн оролцоотой төрийн үйлчилгээ

3.1. Төрийн үйлчилгээ иргэн танд

3.1.1. Төрийн албан хаагчийн цалинг иргэдэд үзүүлсэн ажлын бүтээмж, үйлчилгээний чанартай нь уялдуулж олгодог зарчим нэвтрүүлж, иргэдийн үнэлгээ өгдөг тогтолцоог боловсронгуй болгоно.

3.1.2. Төрийн худалдан авах ажиллагаа болон төрийн албан хаагчийн сонгон шалгаруулалтыг цахим хэлбэрээр зохион байгуулж, олон нийтэд ил тод, нээлттэй явуулна.

3.1.3. Төрийн албан хаагчдыг чадавхжуулах зорилтот хөтөлбөр боловсруулан хэрэгжүүлж, шинжлэх ухаан, технологийн ололтөд тулгуурлан мэдлэгийн менежмент олгоход түлхүү анхаарна.

3.1.4. Багийн иргэдийн Нийтийн хурлын үйл ажиллагааг Иргэний танхимын үйл ажиллагаатай уялдуулах, чиг үүргийг өргөтгөнө.

3.1.5. Төр, хувийн хэвшлийн хамтын ажиллагааг хөгжүүлэн өргөтгөж, төрийн зарим ажил, үйлчилгээг төрийн бус байгууллага, хувийн хэвшлээр гүйцэтгүүлнэ.

3.1.6. Төрийн үйлчилгээг хүнд сурталгүй, шуурхай болгоход чиглэсэн шинэ дэвшилтэт хэлбэрийн үйлчилгээг тууштай нэвтрүүлж, төрийн албаны хяналтын сүлжээг бий болгож, төрийн байгууллагуудыг салбар дундын цахим сүлжээнд бүрэн нэгтгэж, иргэдийн тавьсан асуудлыг шуурхай шийдвэрлэдэг болгох, бүрдүүлэх бичиг баримтын нэр төрлийг цөөлөх, хялбаршуулах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлнэ.

3.1.7. Төрийн байгууллагын бүх шатанд хууль дээдлэх ёсыг бодитой хэрэгжүүлж, төрийн албан хаагчдыг сонирхолын зөрчил, авилгад өртөхгүй байх, урьдчилан сэргийлэх зохион байгуулалтын арга хэмжээг авч хэрэгжүүлнэ.

3.2. Хууль эрх зүй, аюулгүй амьдрал

Handwritten signatures and the number 25.

3.2.1. Хүний эрх, үүргийн нэгдлийг хангах, иргэдийн эрх зүйн боловсролыг дээшлүүлэхэд онцгой анхаарч, эрх зүйн туслалцааны бие даасан үйлчилгээг бий болгох.

3.2.2. Орон нутгийн өөрөө удирдах болон нутгийн захиргааны байгууллагуудаас хүний эрх, эрх чөлөө, иргэд, хуулийн этгээдийн хууль ёсны ашиг сонирхлыг хөндсөн асуудлаар хэм хэмжээ тогтоосон шийдвэр гаргахын өмнө иргэд, хуулийн этгээд, мэргэжлийн холбоодын төлөөллийг оролцуулсан нийтийн сонсгол, хэлэлцүүлгийг тогтмол зохион байгуулж, тэдгээрээс гаргасан саналуудыг тухайн гарах шийдвэрт тусгаж, эргэн мэдээлэх асуудлыг журамлаж хэрэгжүүлнэ.

3.2.3. Бүртгэл мэдээллийн онлайн системийг бүрэн нэвтрүүлснээр иргэний, эд хөрөнгийн болон хуулийн этгээдийн бүртгэлийн үйлчилгээг иргэдэд газар дээр нь чирэгдэлгүй үзүүлэх боломжтой болно.

3.2.3. Гэмт хэрэг үйлдэгдэх гол шалтгаан болсон архидалт, гэр бүлийн хүчирхийлэл, амьдралын буруу зуршил зэрэг нийгмийн сөрөг үзэгдлүүдтэй тэмцэх ажлыг эрчимжүүлж, дэлхий нийтийн үнэт зүйл, монгол ёс зан заншил, ухамсрыг хүүхэд, залуучуудад төлөвшүүлэн зөв хүмүүжил олгох ажлыг иргэд, төрийн бус байгууллагуудын оролцоотойгоор хэрэгжүүлж, иргэдийн амар тайван амьдрах нөхцөлийг бүрдүүлнэ.

3.2.4. Олон нийт, цагдаагийн хамтын ажиллагааг шинэ шатанд гаргах ажлын хүрээнд гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх, малын хулгайн гэмт хэрэгтэй тэмцэх ажлыг сайжруулж, орон байрын хулгайн гэмт хэргийг илрүүлэх, таслан зогсоох, нийтийн хэв журмыг хангах чиглэлээр үйл ажиллагааг явуулж байгаа олон нийтийн зөвлөл, нөхөрлөл, бүлгэмийн үйл ажиллагааг бүх талаар дэмжиж ажиллана.

ӨВӨРХАНГАЙ АЙМГИЙН БАРУУНБАЯН-УЛААН СУМЫН
МОНГОЛ АРДЫН НАМЫН ХОРОО



27